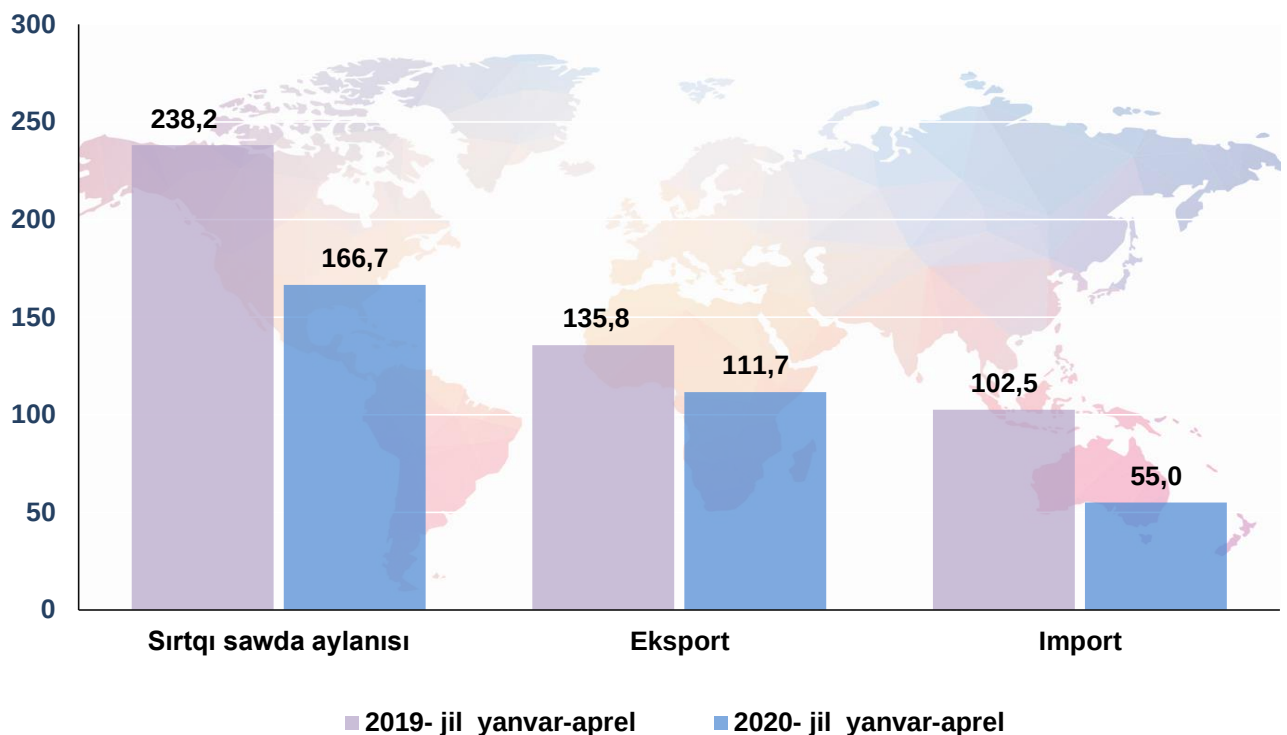

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASININ SIRTQI SAWDA AYLANISI

(2020- jil yanvar-aprel)

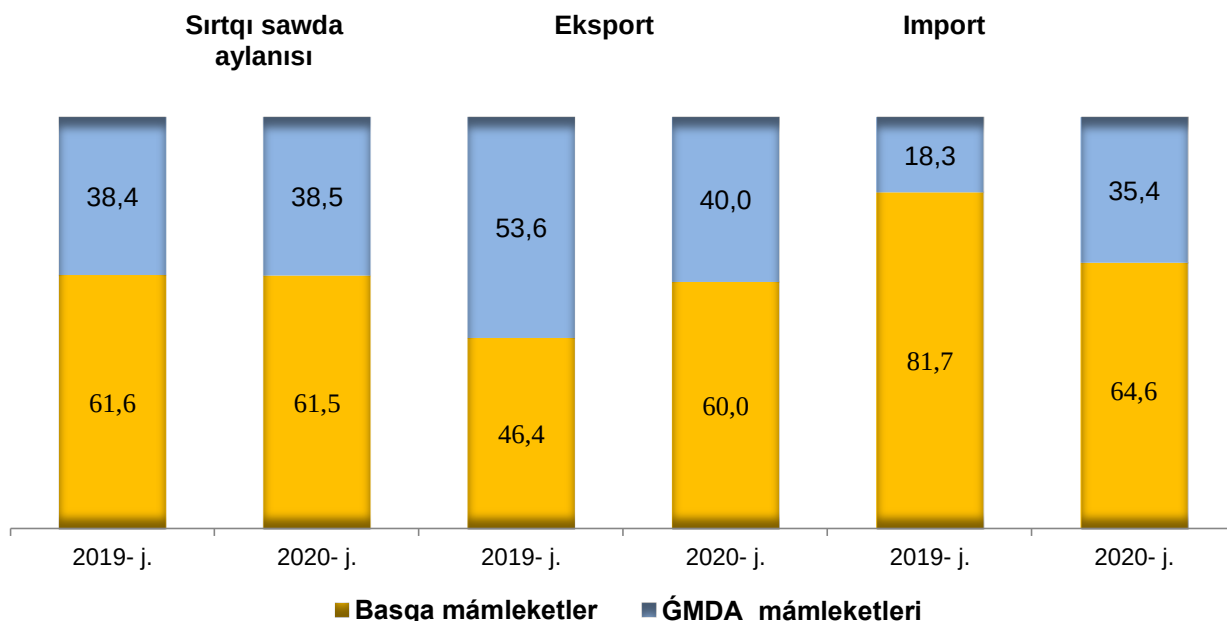
2020- jildin yanvar-aprel aylari juwmaqlari boyinsha, respublikada sirtqi sawda aylanisi 166,7 mln. AQSh dollariga jetip, 2019- jildin usi dawirine salistirganda 70,0 % ti quradi. Sonin ishinde, eksport kolemi 111,7 mln. AQSh dollariga ham import kolemi 55,0 mln. AQSh dollariga jetti. Sirtqi sawda aylanisi saldosi 56,7 mln. AQSh dollardi quradi.

Qaraqalpaqstan Respublikasinin sirtqi sawda aylanisi
(mln. AQSh dollari)

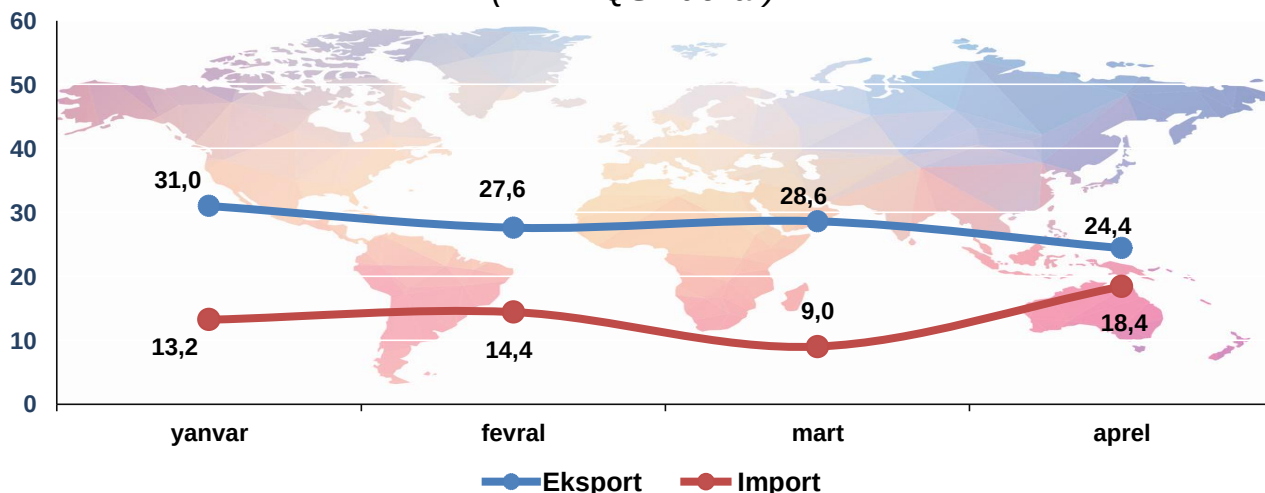
2020- jildin yanvar-aprel aylarinda, respublika sirtqi sawda aylanisinda GMDA mamleketlerinin ulesi 38,5 % ti quradi, 2019- jildin usi dawirine salistirganda 70,1 % ti quragan, basqa mamleketlerdin ulesi bolsa 61,5 % bolip, 2019- jildin usi dawirine salistirganda 69,9 % ti quragan. Sonday-aq, eksport koleminde GMDA mamleketleri 40,0 % ti, basqa mamleketler 60,0 % ti ham import koleminde GMDA mamleketleri 35,4 % ti, basqa mamleketler bolsa 64,6 % ti quradi.

**2020- jıldıń janvar-aprel aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında
ĞMDA hám basqa mámleketlerdiń úlesi
(ulıwma kólemge salıstırǵanda procent esabında)**

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, 2020- jıldıń april ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler, mart ayına salıstırǵanda 4,2 mln. AQSh dollarǵa kem eksport qılındı hám 24,4 mln. AQSh dollardı quradı. Tovar hám xızmetler importı kólemi bolsa 18,4 mln. AQSh dollardı quraǵan bolıp, bul bolsa mart ayına salıstırǵanda 9,4 mln. AQSh dollarǵa kóp.

**2020- jıldıń janvar-aprel aylarında tovar hám xızmetlerdiń aylıq
eksport-import kórsetkishleri dinamikası
(mln. AQSh dollar)**

2020- jıldıń yanvar-aprel aylarında respublika sırtqı sawda aylanısında joqarı úleske iye mámleketler izbe-izligi tómendegishe sáwlelengen:

**Respublika sırtqı sawda aylanısında
joqarı úleske iye mámleketler**

(mln. AQSh dollar)

Mámleket atı	Sırtqı sawda aylanısı	Eksport	Import	Sırtqı sawda aylanısı	
				úlesi, % te	ózgeriw páti, % te
Rossiya	42,2	30,5	11,7	25,3	67,4
Qıtay	41,4	31,2	10,2	24,8	68,7
Túrkiya	21,0	20,3	0,7	12,6	71,3
Qazaqstan	18,1	12,0	6,1	10,9	75,1
Koreya Respublikası	11,9	1,2	10,7	7,2	71,6
Latviya	10,3	8,4	1,9	6,2	112,8
Vyetnam	3,8	-	3,8	2,3	108,0
Bangladesh	2,2	2,2	-	1,3	-
Irak	1,1	1,1	-	0,6	118,7
Iran	1,0	-	1,0	0,6	37,2
Qırğızıstan Respublikası	1,0	0,6	0,4	0,6	77,3
Rumıniya	0,9	-	0,9	0,6	72,6
Katar	0,9	-	0,9	0,5	2,2 e.

Respublikamızda sırtqı sawdanı qollap-quwatlaw hámde ĞMDA mámleketleri menen usı tarawdağı birge islesiwdi jánede bekkemlew boyınsha alıp barılıp atırğan is-ilájlardıń nátiyjesinde 2020- jıldıń yanvar-aprel aylarında sırtqı sawda aylanısında ĞMDA mámleketleriniń úlesi 38,5 % ti quradı hámde sırtqı sawda aylanısı 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 70,1 % ti quradı. Basqa shet el mámleketleriniń respublika sırtqı sawda aylanısındaǵı úlesi 2019-jıldıń yanvar-aprel aylarında 61,6 % ti quraǵan bolsa, 2020- jıldıń sáykes dáwirinde sırtqı sawda aylanısındaǵı úlesi 61,5 % ti quradı.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ayırım sherik
mámleketler menen sırtqı sawda aylanısı dinamikası**

(mln. AQSh dollar)

Mámleket atı	2018- jıl yanvar-aprel	2019- jıl yanvar-aprel	2020- jıl yanvar-aprel
Rossiya	70,1	62,7	42,2
eksport	51,0	51,3	30,5
import	19,1	11,4	11,7
saldo	31,9	39,9	18,8
Qıtay	57,6	60,3	41,4
eksport	43,7	29,1	31,2
import	13,9	31,2	10,2
saldo	29,8	-2,1	21,0
Túrkiya	40,2	29,5	21,0
eksport	37,8	18,5	20,3
import	2,4	11,0	0,7
saldo	35,4	7,5	19,6
Qazaqstan	26,7	24,1	18,1
eksport	21,5	18,6	12,0
import	5,2	5,5	6,1
saldo	16,3	13,1	5,9
Koreya Respublikası	6,1	16,7	12,0
eksport	0,3	4,0	1,3
import	5,8	12,7	10,7
saldo	-5,5	-8,7	-9,4
Latviya	10,6	9,1	10,3
eksport	10,5	7,9	8,4
import	0,1	1,2	1,9
saldo	10,4	6,7	6,5
Vyetnam	1,9	3,5	3,8

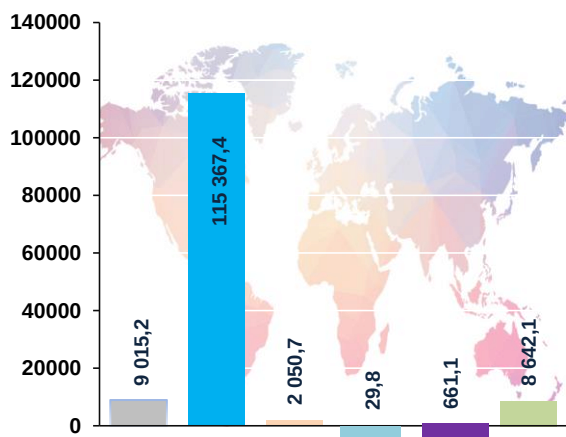
Mámleket atı	2018- jıl yanvar-aprel	2019- jıl yanvar-aprel	2020- jıl yanvar-aprel
eksport	0,8	-	-
import	1,1	3,5	3,8
saldo	-0,3	-3,5	-3,8
Bangladesh	0,5	-	2,2
eksport	0,5	-	2,2
import	-	-	-
saldo	0,5	-	2,2
Irak	0,8	0,9	1,1
eksport	0,8	0,9	1,1
import	-	-	-
saldo	0,8	0,9	1,1
Iran	0,4	2,7	1,0
eksport	-	-	-
import	0,4	2,7	1,0
saldo	-0,4	-2,7	-1,0
Qırğızıstan Respublikası	1,3	1,3	1,0
eksport	1,3	1,1	0,6
import	-	0,2	0,4
saldo	1,3	0,9	0,2
Rumıniya	0,8	1,3	0,9
eksport	-	-	-
import	0,8	1,3	0,9
saldo	-0,8	-1,3	-0,9
Katar	-	0,4	0,9
eksport	-	-	-
import	-	0,4	0,9
saldo	-	-0,4	-0,9

EKSPORT

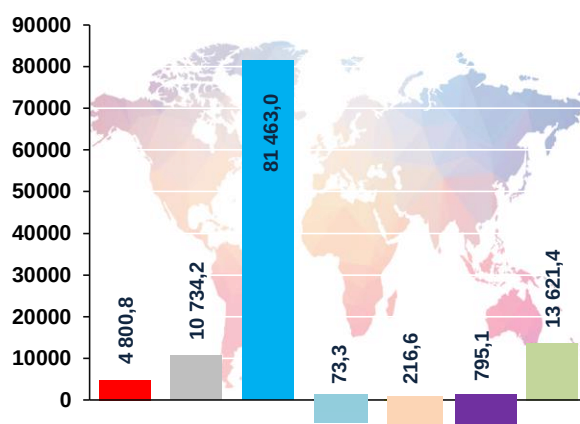
2020- jildir yanvar-aprel aylarında eksport kólemi 111,7 mln. AQSh dollarğa teń boldı. Eksport quramında tovarlar 99,3 % úleske iye, bular tiykarınan ximiyalıq ónimler hám onnan tayarlanğan buyımlar (72,9 %) hám azıq-awqat ónimleri (9,6 %) toparları úlesine tuwra kelmekte.

Tovar va xızmetler eksportınıń quramı (mıń AQSh dollari)

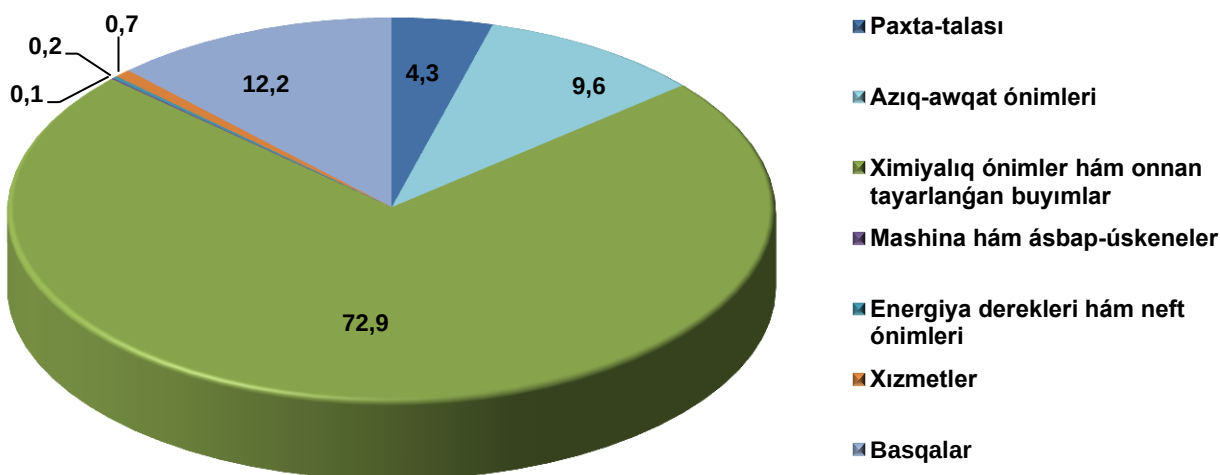
2019- jıl
yanvar-aprel

2020- jıl
yanvar-aprel

Tovar hám xızmetler eksportınıń úlesi, (% te)

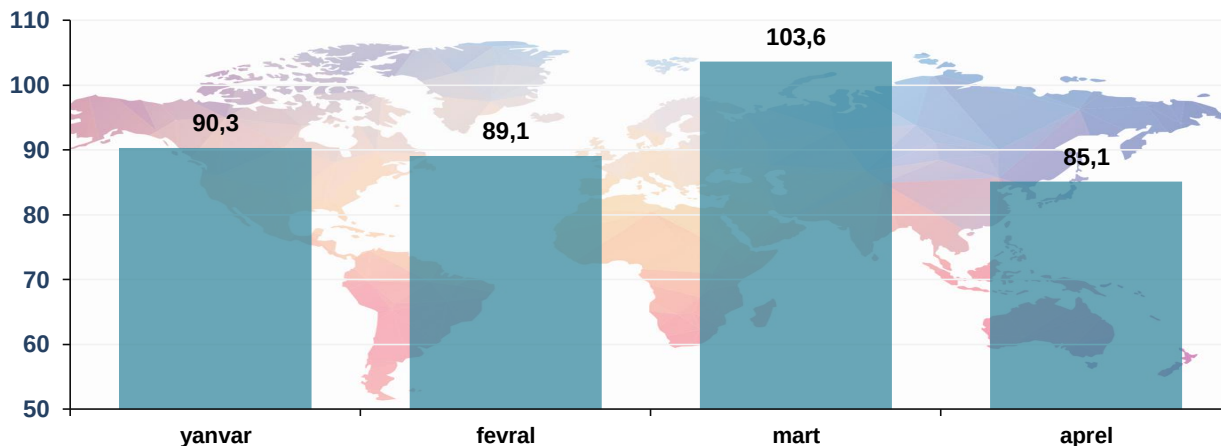

Eksport qurami

	Jámi			ĞMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te
Eksport	111,7	82,3	100	44,7	61,4	100	67,0	106,4	100
Paxta-talası	4,8	-	4,3	-	-	-	4,8	-	7,2
Azıq-awqat ónimleri	10,7	119,1	9,6	3,3	108,0	7,5	7,4	124,8	11,0
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	81,5	70,6	72,9	36,7	54,5	82,0	44,8	93,1	66,9
Energiya derekleri hám neft ónimleri	0,2	10,6	0,2	-	-	-	0,2	17,6	0,3
Mashina hám ásbap-úskeneler	0,1	2,5 e.	0,1	-	-	-	0,1	5,1 e.	0,1
Xızmetler	0,8	120,3	0,7	0,5	101,9	1,2	0,3	191,4	0,4
Basqalar	13,6	157,6	12,2	4,2	3,8 e.	9,3	9,4	125,0	14,1

Eksport qılınıp atırǵan tovar hám xızmetlerdiń aylar kesimindegi ózgeriw pátleri boyınsha tómende keltirilgen maǵlıwmatlardan sonı kóriwimiz múmkin, 2019- jıldıń yanvar-aprel ayları dawamında eń joqarı ósim pátleri mart ayında gúzetilgen.

Tovar hám xızmetler eksportınıń ózgeriw pátleri
(ótken ayǵa salıstırǵanda, % te)

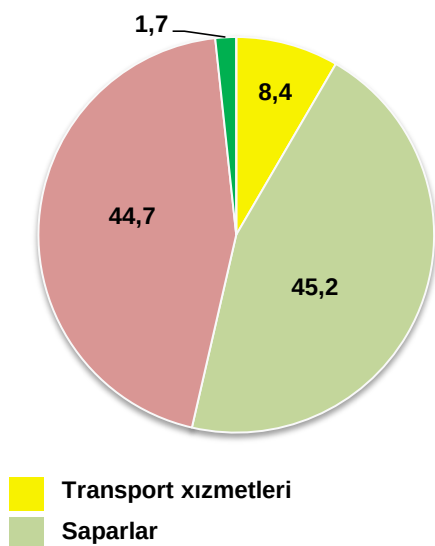
Sonday-aq, tovar hám xızmetler eksportınıń ózgeriw pátleriniń analizine tiykarlanıp, 2020- jıldıń aprel ayında eksport qılınǵan tovar hám xızmetler mart ayına salıstırǵanda 18,5 % ke kemeygen.

Xızmetler eksportı kólemi 0,8 mln. AQSh dollardı yaǵnıy jámi eksport kóleminiń 0,7 % in qurap, 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 120,3 % ti quradı.

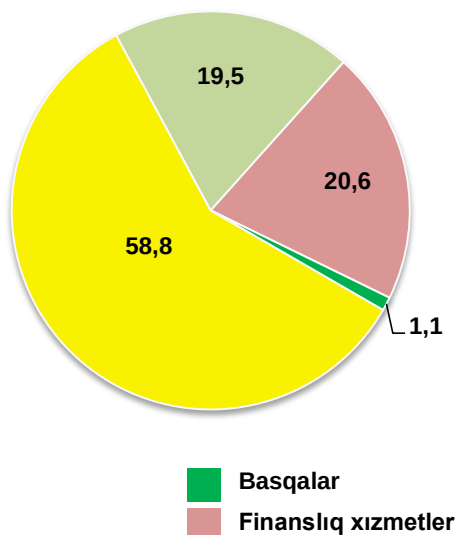
Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi transport xızmetleri (58,8 %), finanslıq xızmetler (20,6 %) hám saparlar (19,5 %) úlesine tuwra keledi.

Xızmetler eksportınıń quramı, (% te)

2019- jıl yanvar-aprel

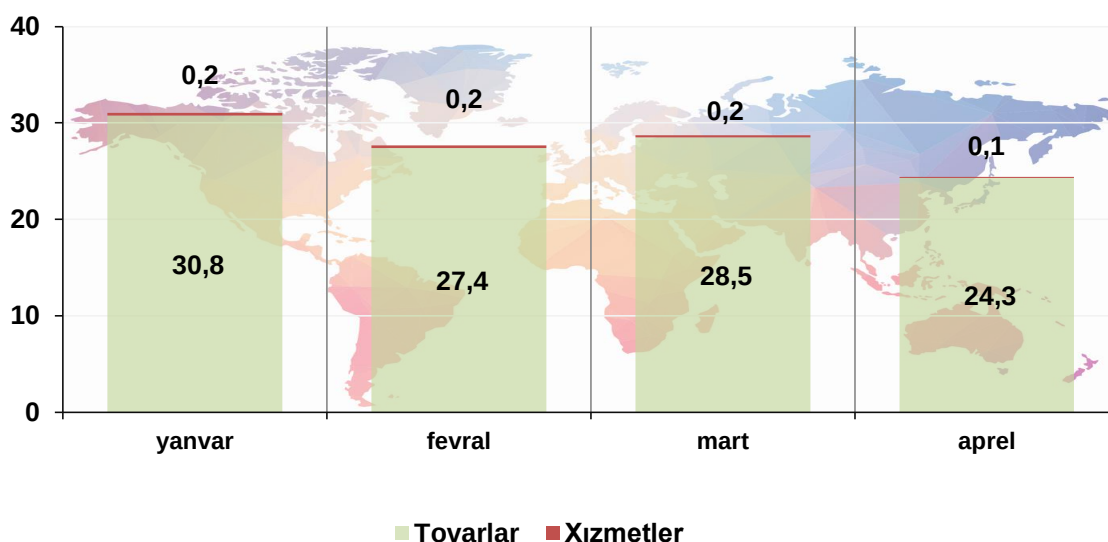

2020- jıl yanvar-aprel

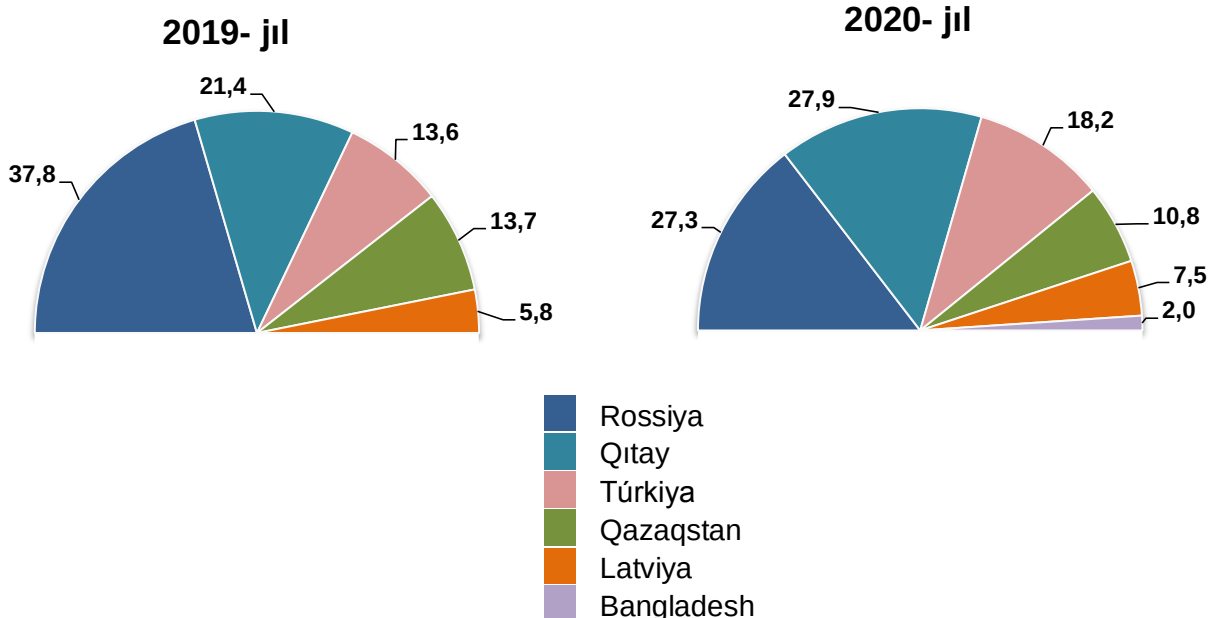

Tovar hám xızmetler eksporti dinamikası analizine kóre, 2020- jıldıń aprel ayı dawamında eksport qılınǵan tovarlar kólemi, mart ayına salıstırǵanda 4,2 mln. AQSh dollarǵa kem eksport qılındı hám 24,3 mln. AQSh dollardı quradı. Xızmetler eksporti bolsa 0,1 mln. AQSh dollardı quraǵan.

2020- jıldıń yanvar-aprel aylarında tovarlar hám xızmetler eksportınıń dinamikası
(aylar kesiminde, mln. AQSh dollar)

Respublika eksportında tiykargı sherik mámleketlerdiń úlesi, (% te)
(yanvar-aprel)

Eksport qilinip atirgan tovar ham xizmetlerdin tiykarqi bolegin Qitay, Rossiya Federatsiyasi ham Turkiya ulesine tuwra kelmekte. Bul bolsa uliwma eksport koleminiń 73,4 % in quraydı. Qitay, Rossiya Federatsiyasi ham Turkiyağa eksport qilinip atirgan tovarlar quramina qaralsa, tiykarinan ximiyalıq tovarlar ham onnan tayarlangan buyımlardan ibarat ekenligin koriwimiz mumkin.

**Qaraqalpaqstan Respublikasınń
tiykarqi sherik mamleketlerge amelge asirgan eksport kolemi**

Máleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, % te		Ornı	
	2019- jıl yanvar- aprel	2020- jıl yanvar- aprel	2019- jıl yanvar- aprel	2020- jıl yanvar- aprel	2019- jıl yanvar- aprel	2020- jıl yanvar- aprel
Qıtay	29,1	31,2	21,4	27,9	2	1
Rossiya	51,3	30,5	37,8	27,3	1	2
Túrkiya	18,5	20,3	13,6	18,2	4	3
Qazaqstan	18,5	12,0	13,7	10,8	3	4
Latviya	7,9	8,4	5,8	7,5	5	5
Bangladesh	-	2,2	-	2,0	11	6
Koreya Respublikası	4,0	1,2	3,0	1,1	6	7
Irak	0,9	1,1	0,7	0,9	8	8
Awғанistan	0,4	0,8	0,3	0,7	10	9
Tájikistan	0,9	0,7	0,7	0,6	7	10
Ukraina	0,7	0,6	0,5	0,6	9	11

Miywe ham palız ónimleri eksporti

2020- jıl yanvar-aprel aylarında jámi 18 095,1 tonna miywe ham palız ónimleri 3 343,8 mırn AQSh dollarğa eksport qilındı (2019- jıldır usı dáwirine salıstırğanda 1,4 % ke kemeygen). Miywe ham palız ónimleriniń eksport quramina qaralsa, 2020- jıldır yanvar-aprel aylarında 17 753,7 tonna palız ónimleri 3 060,1 mırn AQSh dollarına eksport qılınğan.

Sonday-aq, 111,6 tonna miywe hám palız ónimleri 103,5 miń AQSh dollarına eksport qılınğan bolıp, eksport kólemi 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 395,7 tonnaǵa kemeygen.

Miywe hám palız ónimleriniń quramı

Sonı atap ótiw kerek, mámleketimizde eksport potentsiyalın asırıw, jańa bazarlardı ózlestiriw nátiyjesinde miywe hám palız ónimleri, júzim, baw-baqsha, dánli eginler, sonday-aq, qurıtılğan palız hám miywelerdi eksport qılıw kólemi asıp barmaqta. Sonnan, 2020- jıldıń yanvar-aprel aylarında palız ónimleri eksportı kólemi 3 060,1 miń AQSh dollarına jetti (2019-jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 17,4 % ke ósken).

**Respublikamızda jetistirilgen miywe hám palız ónimleriniń
tiykarǵı bazarlariniń eksport geografıyası**

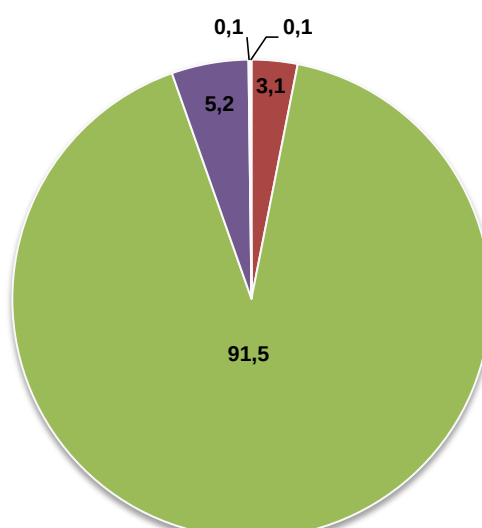
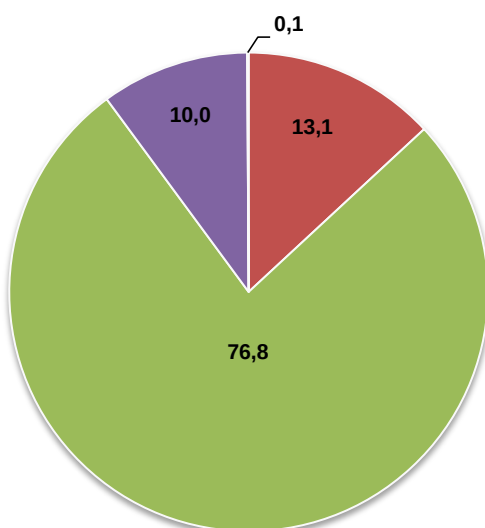
Mámleket atı	2019- jıl yanvar-aprel			2020- jıl yanvar-aprel		
	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi, % te	tonna	mıń AQSh doll.	úlesi, % te
Qazaqstan	5 633,4	2 392,1	70,5	17 487,6	3 095,9	92,6
Rossiya	1 988,5	453,6	13,4	476,1	126,8	3,8
Qıtay	-	-	-	51,0	53,0	1,6
Irak	-	-	-	47,5	33,3	1,0
BAÁ	-	-	-	23,0	23,0	0,7
Túrkiya	502,6	66,0	1,9	10,0	12,0	0,4

Miywe hám palız ónimleriniń quramı

(ulıwma kólemge salıstırǵanda procent esabında)

2019- jıl yanvar-aprel

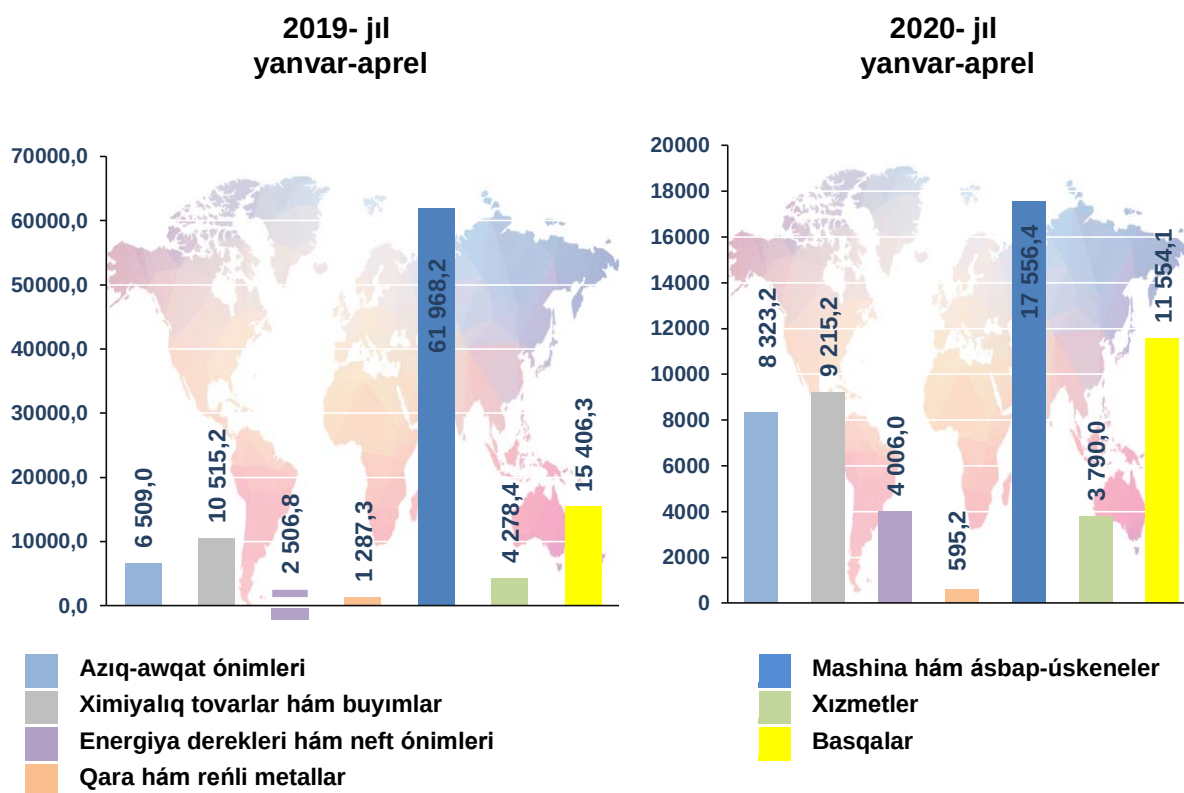
2020- jıl yanvar-aprel

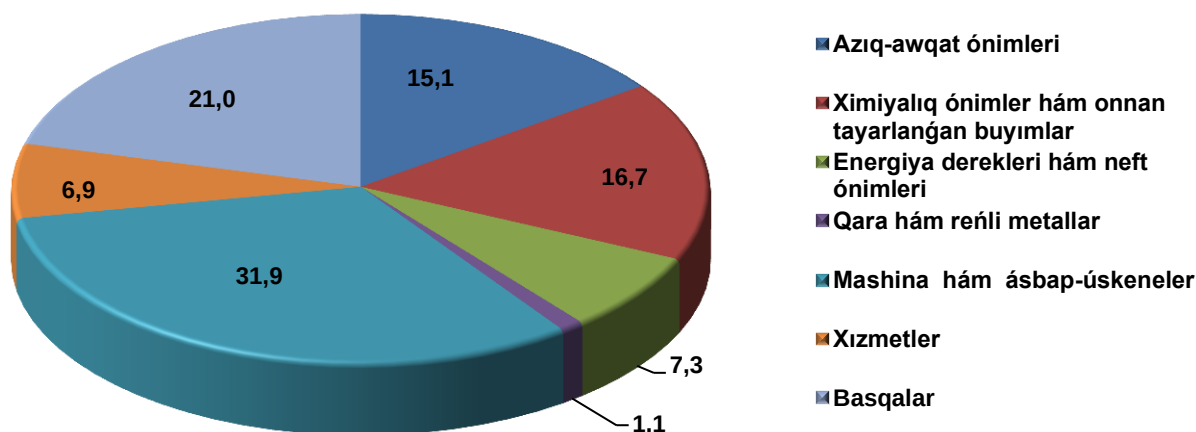
IMPORT

2020- jıldıń janvar-aprel aylarında import kólemi 55,0 mln. AQSh dolların qurap, 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 46,3 % ke kemeydi. Import quramında eń úlken úles mashina hám ásbap-úskeler (31,9 %), ximiyalıq tovarlar hám buyımlar (16,7 %), azıq-awqat ónimleri (15,1 %) hám energiya derekleri hám neft ónimleri (7,3 %) toparları esabına tuwra keldi.

Tovar hám xızmetler importınıń quramı (mıń AQSh dollar)

Tovar hám xızmetler importınıń úlesi, (% te)

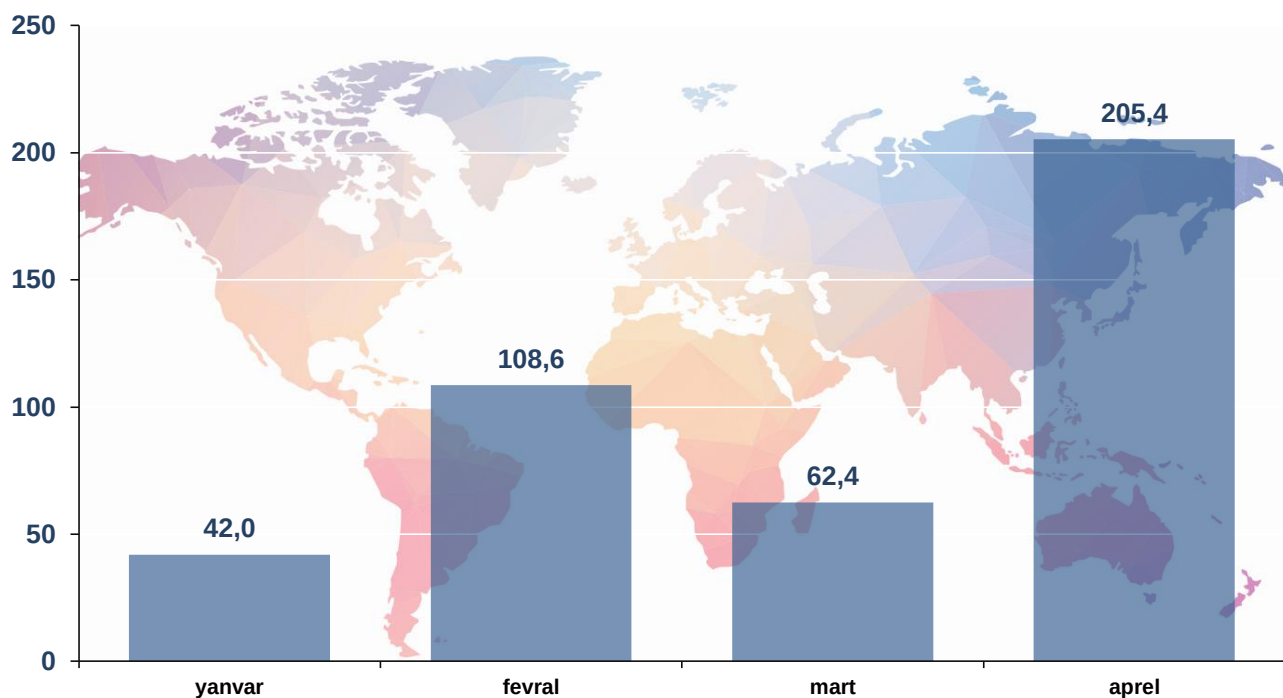

Import qurami

	Jámi			ĞMDA mámleketleri			Basqa mámleketler		
	mln. AQSh doll.	2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te	mln. AQSh doll.	2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	jámi kólemge salıstırǵanda, % te
Import	55,0	53,7	100	19,5	104,0	100	35,6	42,5	100
Azıq-awqat ónimleri	8,3	127,9	15,1	7,9	125,5	40,5	0,4	192,0	1,2
Ximiyalıq ónimler hám buyımlar	9,2	87,6	16,7	0,2	19,3	1,1	9,0	96,1	25,3
Energiya derekleri hám neft ónimleri	4,0	159,8	7,3	1,7	5,8 e.	8,5	2,3	105,9	6,6
Qara hám reńli metallar	0,6	46,2	1,1	-	12,3	0,2	0,6	54,4	1,6
Mashina hám ásbap- úskeneler	17,6	28,3	31,9	3,2	110,4	16,4	14,4	24,3	40,4
Xızmetler	3,8	88,6	6,9	0,2	32,0	1,1	3,6	98,7	10,1
Basqalar	11,6	75,0	21,0	6,3	87,1	32,2	5,3	64,4	14,8

Import qılınǵan tovar hám xızmetlerdiń aylar kesimindegi ózgeriw pátleri boyınsha tómende keltirilgen maǵlıwmatlardan kóriwimiz múmkin, 2020- jıldıń yanvar-aprel ayları dawamında eń joqarı ósim pátleri aprel ayında gúzetildi.

Tovarlar hám xızmetler importınıń ózgeriw pátleri dinamikası
(ótken ayǵa salıstırǵanda, % te)

Sonday-aq, tovar hám xızmetler importı ózgeriw pátleriniń analizine tiykarlanıp, 2020- jıldıń aprel ayında import qılınǵan tovar hám xızmetler mart ayına salıstırǵanda 143,0 % ke kóbeygen.

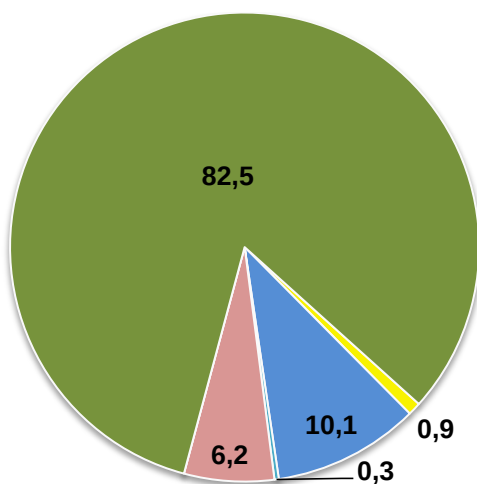
**Qaraqalpaqstan Respublikasına
tiykarǵı sherik mámleketlerden ámelge asırılǵan import kólemi**

Mámleket atı	Mln. AQSh doll.		Úlesi, % te		Ornı	
	2019- jıl yanvar- aprel	2020- jıl yanvar- aprel	2019- jıl yanvar- aprel	2020- jıl yanvar- aprel	2019- jıl yanvar- aprel	2020- jıl yanvar- aprel
Rossiya	11,4	11,7	11,2	21,3	3	1
Korea Respublikası	12,7	10,7	12,4	19,5	2	2
Qıtay	31,2	10,2	30,4	18,5	1	3
Qazaqstan	5,5	6,1	5,4	11,0	5	4
Vyetnam	3,5	3,8	3,4	6,8	6	5

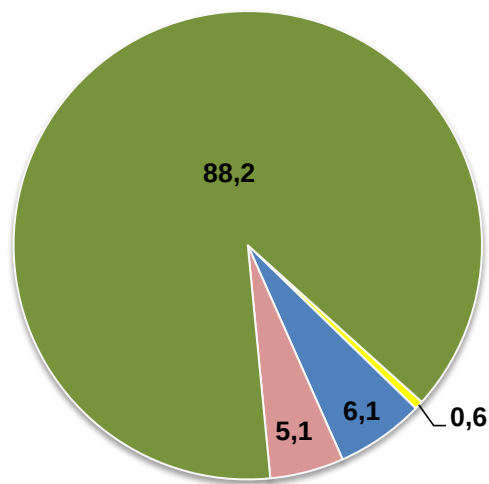
Latviya	1,2	1,9	1,2	3,4	9	6
Iran	2,7	1,0	2,7	1,8	7	7
Ruminiya	1,3	0,9	1,2	1,7	8	8
Katar	0,4	0,9	0,4	1,6	10	9
Shveytsariya	0,1	0,8	0,1	1,4	11	10
Italiya	-	0,7	-	1,3	12	11
Türkiya	11,0	0,7	10,8	1,3	4	12

Xizmetler importiniń quramı, (% te)

2019- jıl yanvar-aprel

2020- jıl yanvar-aprel

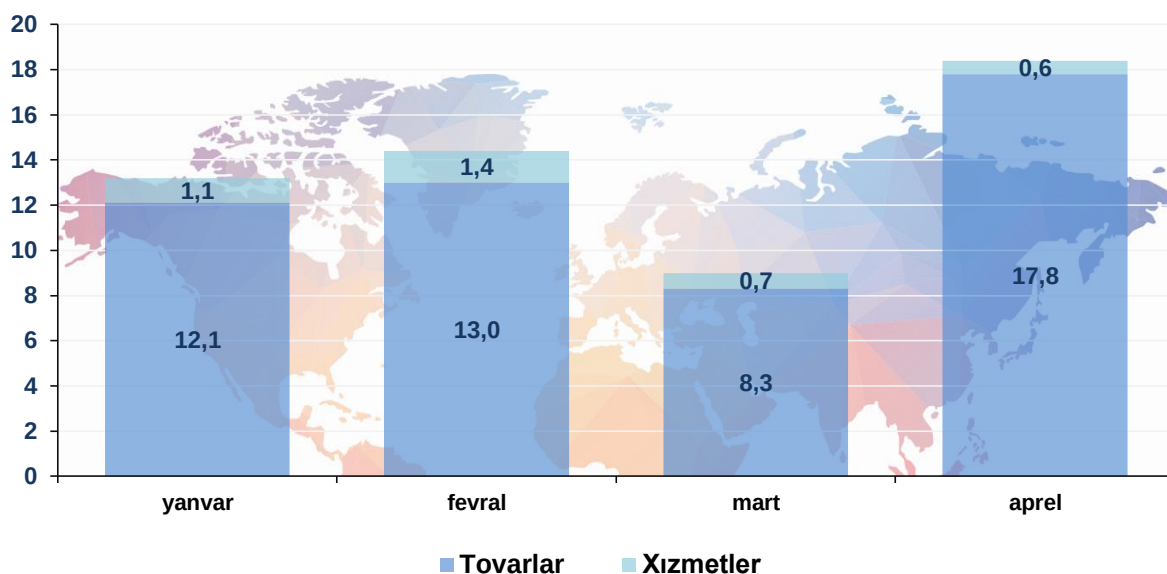
Telekommunikatsiya, kompyuter hám xabar xızmetleri
Texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri

Finanslıq xızmetler
Transport xızmetleri
Basqalar

Xızmetler importı kólemi 3,8 mln. AQSh dolların yaǵnıy jámi import kóleminiń 6,9 % in quradı hám 2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 88,6 % ti quradı. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi basqa is boyınsha xızmetler (88,2 %) hámde texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri (6,1 %) nen ibarat boldı.

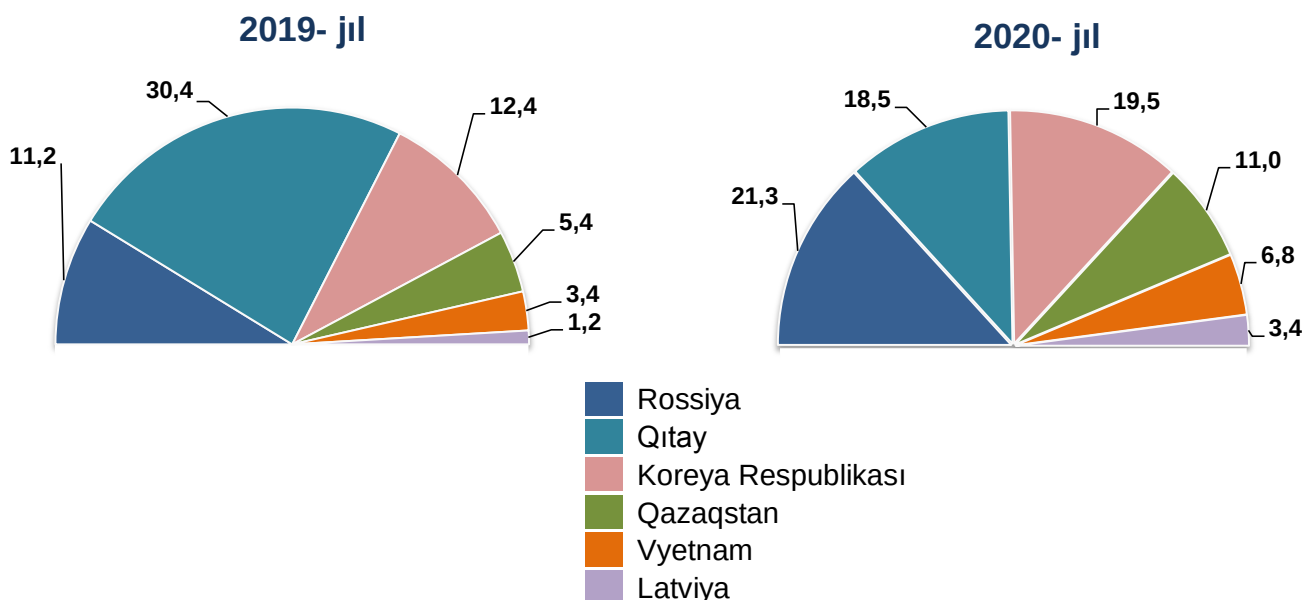
2020- jıldıń janvar-aprel aylarında tovarlar hám xızmetler importınıń dinamikası

(aylar kesiminde, mln. AQSh dollar)

Sonıń menen birge aytıp ótiw kerek, respublikaǵa import qılınǵan tovar hám xızmetler aprel ayında, mart ayına salıstırǵanda 9,4 mln. AQSh dollarǵa kóp import qılınǵan bolıp, sonnan tovarlar 9,5 mln. AQSh dollarǵa kóp import qılınǵan, xızmetler bolsa 0,1 mln. AQSh dollarǵa kem import qılınǵan.

Respublika importında tiykarǵı sherik mámleketlerdiń úlesi, (% te) (yanvar-aprel)

2020- jıldıń janvar-aprel aylarında respublikaǵa 40 tan artıq shet mámleketlerden tovar hám xızmetler importı ámelge asırılǵan. Sonnan 6 eń úlken bolǵan Rossiya Federatsiyası, Koreya Respublikası, Qıtay Xalıq Respublikası, Qazaqstan, Vyetnam hám Latviya mámleketlerinen jámi import kólemi 44,4 mln. AQSh dollarǵa teń. Bul bolsa ulıwma import kóleminiń 80,5 % in quraydı.

Joqarıda aytıp ótilgen, import quramında tiykargı úlesti mashina hám ásbap úskeneler, azıq-awqat ónimleri hámde ximiyalıq ónimler hám buyımlar tiykarınan qaysı mámleketlerden respublikamızǵa alıp kelinip atırılǵanlıǵın tómendegi sxemalardan kóriwimiz múmkin.

Mashina hám ásbap-úskeneler import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QITAY	VYETNAM	ROSSIYA	SHVEYTSARIYA	KOREYA RESPUBLIKASI
Mıń AQSH doll.	6 329,9	3 668,2	2 880,2	769,7	670,3
2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	21,4	107,7	157,7	21,8 e.	19,9
Úlesi, % te	36,1	20,9	16,4	4,4	3,8

Azıq-awqat ónimleri import qılınǵan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	QAZAQSTAN	ROSSIYA	POLSHA	IRAN
Mıń AQSH doll.	5 761,8	2 105,3	337,0	51,9
2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	128,2	146,3	-	-
Úlesi, % te	69,2	25,3	4,0	0,6

Ximiyaliq ónimler hám buyımlar import qılınğan mámleketler

MÁMLEKET ATÍ	KOREYA RESPUBLIKASI	QITAY	KATAR	BELGIYA	IRAN
Mıń AQSH doll.	4 237,5	1 901,1	899,6	540,3	408,6
2019- jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda, % te	85,7	6,4 e.	2,2 e.	151,2	60,7
Úlesi, % te	46,0	20,6	9,8	5,9	4,4

Mámleketimizde sırtqı ekonomikalıq baylanıslardı rawajlandırıw boyınsha ámelge asırılıp atırǵan keń qamırawlı reformalar hám dúnya mámleketleri menen alıp barılıp atırılǵan bekkem qátnasıqlar nátiyjesinde mámleketimizdiń eksport potentsialı artıp barmaqta.

Sonday-aq, húkimetimiz tárepinen bir qatar salıq, bajıxana jeńillikleriniń jaratılıwı, islep shıǵarıwdı modernizatsiya qılıw hám básekege shıdamlı ónimlerdiń islep shıǵarılıwı milliy ónimlerimizdiń sırtqı bazarlarda bekkem orın iyelewi ushın imkáníyat jaratpaqta.

**Sırtqı ekonomikalıq baylanıslar
hám sawda statistikası bólimi
Tel.: 71 230-82-06**